

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) hová a lap szerkesztési részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt. 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási czikkok:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Főrendek és a szabadság.

A magyar főrendiház tegnapi ülésén tárgyalta a bűnvádi eljárásról szóló törvény javaslatát és azt úgy szövegezte minden vita nélkül elfogadta.

Tetszik tudni mi van ebben a törvényjavaslatban?

Hát ebben van azaz országsszerte hírhedtté vált 16-ik cikkely, amely felett a képviselőház ellenzéki pártjai azt a minden időkben nevezetes parlamenti harcot megvívta.

És a főrendiház urai?

Nos hát a főrendi urak között egyetlen egy sem akadt, aki legalább a decorum kedvéért csak azt a szerény kérdést intézte volna a kormányhoz, hogy tulajdonképpen minő komoly ok és szükség indította arra, hogy ezzel a csúszdával indított olyan kegyetlen csapást mérjen a sajtószabadság ellen?

Avagy a főrendiház tagjai talán nem is tudják, hogy létezik a nagy időknek egy nagy alkotása, egy alap-törvény, a mely minden időkre kimondja, hogy gondolatait ebben az országban mindenki szabadon nyilváníthatja és közölheti és továbbá kimondja azt is, hogy a ki a gondolatának közlésével a magán, vagy a közbecsülésen sérelmet ejt, az a szabad polgárokból álló esküdtszék előtt vonandó felelősségre és csak ha a szabad polgárok magok lelkiismeretük szerint mondják ki a vétkeket — követhetnek a rendes bírói processus.

A magyar főrendiház tagjai úgy látszik teljesen megelégedtek arról, hogy a tisztelt kormány ennek az alap-törvénynek egyik legjelentősebb kikötését, — a melyben a gondolat szabadság biztosítékai vannak megadva — minden igaz ok nélkül akarja megfosztani a hatályától.

Megelégedtek arról, hogy a képviselőház ellenzéki pártjai alig néhány nap előtt még a legtisztelendőbb elszántsággal és egész erejükkel harcoltak a közszabadságot veszélyeztető kormányjavaslat ellen és védtek a szabadságot a reakció gyászos lovagjai ellen.

A főrendiház tagjai mintha nem is vettek volna tudomást arról a győzedelmes átközetről, melynek színhelye a képviselőház ülésterme volt, s a mely közdelemre a képviselőház ellenzéke mindenhol méltán lehet büszke.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1897. augusztus 17.

A bűn köztársasága.

Írta: Krenner Miklós.

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy közelről szemlélhetem a fogház életét. Egész ismeretlen világ nyílik meg az ember előtt, a ki nem követett el még infamias bűnt. A raboknak egész külön világa van. (Még a zsemle világ is másforma) s fájdalom, hogy a világ ez országból való. Megdöbbenne állunk az emberi lélek e csodálatos hűvelői előtt. Az első napokban száraznak érezzük, majd idegenkedést, végtelen undor fogja el a szemlélőt. Megfosztva a szabadságtól, állandóan a bűn és bűnhődés gondolatvilágában kell élnie e sűpredéknek. Látásuk nem is olyan nagy büntetés ez, azok előtt, a kik nincsenek megfosztva a szabadságtól és nincsenek rántva a sanyaru gondolkodásra, de a ki egyszer a fogház kapuját átlépte, keservesen érzi a büntetés kezét.

Még az államfogolyra is bántó az úgynevezett „szabadság” hiánya. Hiába folytak kellemesen napjai, idegennek érzi a fogságot, legyen bár a determinizmus és a történelmi végzet tanának híve, a mi pedig az emberi nagyság és celekvés örökös fogságát jelenti. De a mi, mint elmélet oly kellemesen vezérel az emberi élet tömkelegéi között, az egy szűk körben pusztán az emberi erő

A főrendek arról sem vettek tudomást, hogy a sajtó szabadság ellen intézett merénylet és az ellenzéki pártok küzdelme hónapokon keresztül foglalkoztatta a nemzeti közvéleményt, s valamint arról sem látszanak tudni, hogy a nemzet nagy többsége szintén azokhoz csatlakozott, a kik a közszabadság védelmében csillogtatták meg fegyvereiket.

Mert hiszen, ha a Méltóságos urak ott az öreg Múzeum rideg termében csak hirt is vettek erről a nagyszabású parlamenti küzdelemtől, akkor alig vagyunk képesek megmagyarázni magunknak, hogy a mikor ez a reakciónárius törvényjavaslat eléjük került — egyetlen egy sem akadt — soraik között, a ki bár csak megkérdezzék a kormánytól, hogy a képviselőház ellenzéki pártjai tulajdonképpen miért is küzdöttek olyan páratlan elszántsággal ezen törvény-cikkely ellen?

Miben keressük a magyarázatát annak a rideg közönyösségnek, hogy a mikor előttük áll egy javaslat, mely igazolomban tartotta hónapokon át az egész magyar közvéleményt, a főrendi urak között egy sem kér felvilágosítást ez izgalom szülő okai felől, s mintha épen semmi sem történt volna — szó nélkül sikkannak keresztül még a 16-ik cikkely felett is?

Hát igen tisztelt urai a méltóságos Háznak, mit gondolnak önök a saját kötelességeikről és minek ítélik a nemzet jogos felháborodását, hogy csak egyetlen szavuk sincs ehhez a dologhoz, mintha csak nem is érdekelné őket a kérdés?

Hát olyan messze esik a képviselőház a főrendiházról, hogy annak a nevezetes küzdelemnek még csak a hangjai sem jutottak el hozzájuk?

Avagy olyan érzéketlenek a Méltóságos urak a közszabadság iránt, hogy a mikor a kormány ezt a szabadságot tiporja meg, akkor a főrendek tétlenül nézhetik el ezt az ocsmány merényletet?

Hát ugyan mondják meg a méltóságos urak, hogy voltaképpen mért is foglalnak ők helyet a nemzet törvényhozásában, ha a mikor a szabadság ellen fellépő kormány javaslatában a Reakció szelleme ébred meg — nekik még csak egy szavuk sem esendül meg a tiltakozásra?

által érvényesítve, megbontja lelkének nyugalmát.

Pedig valljuk be mindannyian, hogy körülbelül mind az olasz büntető iskolának vagyunk hívei s ha a tudományos nagyképűség terén megtagadjuk is a nagy Lombrosót, lelkünk ösztönös érzéseiben nagyon, de nagyon érvényesítjük az etikai determinizmust és beszámíthatlanság fogalmát. A rabok visszatérő megjelenésében megrögzötten találjuk a világegyetem minden igazságát, a mint a tudomány, művészet, töké, egészség mind a természet egy-egy bántó egyenlenségét jelzi. Pedig a rabok bűnei mind ez egyenlenségek ellen helytelenül keresztül vitt cselekvések. Az ösztönök harca szerencsésebb ösztönök ellen, a nem létezőnek létezővé tétele, a létezőnek megsemmisítése, ebben foglalhatjuk össze a bűn köztársaságának lélektanait. De viszont a büntetés is az emberi ösztönökből meríti forrását, midőn etikai maradisággal a fennálló jogrend biztosítására törekszik.

A bűn és büntetés tehát egyformán az emberi ösztönök szülötte és a jogrend és ösztön világa közti ellentét megadja az emberi élet tragikumának egész jellemét, a melynek elemzése feltétlenül a pesszimizmus bölcselétéhez vezet.

Ilyen gondolatok között száználkat érzünk az első pillanatban a rabok iránt. Sajnáljuk őket, ha fekete lélekkel tisztá, patyolat fehérségű szobákba is vannak zárva. A kis bűnösnek a nagy bűnösök társaságába való társítása kihívja lélektani felfogásunkat. Gyöngye életmezőnk humanizmusunkat bántja,

Hát akkor mi a hivatása a Méltóságos uraknak abban az öreg teremben, ha szabadon engedik garázdálkodni a Reakció bus és végzetes szellemét?

Hát ezért születtek vagy lettek törvényhozókká, hogy eltérjék az alap-törvényekben megállapított közszabadsági biztosítékoknak elkoboztatását a nélkül, hogy, csak a legártalmasabb tiltakozást megkísérelték volna?

Am jó volt ez, is megtudnia a nemzetnek.

Most már tudjuk, hogy a mikor a Reakció szelleme kísért, akkor a magyar főrendiház tagjainak alszik a lelkiismerete, hallgat a kíváncsisága sem ébred meg.

Jó volt ezt tudni, mert legalább most már tisztában vagyunk a felől, hogy közszabadságunk biztosítékait nem is annyira a bűnös közöny fenyegeti jobban, a mely a Méltóságos főrendeket ilyen mélységes hallgatásba süllyeszti.

Megjegyzések.

A nagy parlamenti harcz, melyet az ellenzék a sajtószabadság érdekében folytatott, véget ért. Véget ért a nélkül, hogy érvényt szerzett volna az ellenzéki álláspontnak, sőt a nélkül, hogy a közvélemény tájékozva lenne a beállott fegyverszünet tulajdonképpen okai iránt. Mert ilyen okok a klotür behozatalával való fenyegetést nem fogadhatjuk el.

Az ellenzék ugyanis részben Ausztriára tekintettel és annak demonstrálására folytatta harczát, hogy van még ellenállási erő Magyarországon. Am ha a klotür behozatalával való fenyegetés elégséges volt leszerelésünkre, ellenállási erőről nem szólhatunk. Jobb tehát a leszerelés okait nem bolygatnunk.

E helyett figyelmünket az ellenzék jövő feladataira fordítjuk s a feladatok tekintetéből tartjuk kíváncsiaknak, hogy az ellenzéki képviselők a szünet alatt keressék fel választóik és a beszámolóik rendén érintkezzenek velük. Ez hozzájárulna annak a közvéleménynek fejlődéséhez, a melyet ma nagy szerencsétlenségünkre nélkülözünk. Mert a politikai közvélemény nálunk csak képviselő választások idején jelentkezik.

A „Pesti Hírlap” erősen megtámadja Majláth püspököt a kolozvári státusgyűlésen mondott beszédeért. Nem tudjuk, hogy az elemzés, s kártya helyett kötélt játszik, úgy, hogy a nyakra szorított kötéltől előbb fulladozó a vesztes. Illetlenség az államfogylokhoz való tolatkodásból áll, szociális kérdése pedig a kaputos ember megbosszantásán sarkallik.

Mily különös világ! Szent István államférfiának nyilatkozata, hogy egy nyelvi és egy erkölcsi nemzet erőltet, mintha begyázást nyerne. Ez a nácio mindenfelé a világban nemzeti érzéssel, magyarból, oláhából, százból, cigányból, németből alakul egy olyan egészéssé, melyet a vétkes közönsége tesz homogénná. És hányféle erkölcsi teszi itt az erkölcsi telenséget!

Az egyik közöttük oláh pápa s patriarcha szűke szakálához az összhang kedvéért okirathamistással megszerezte a rab daróc szűrkességét is. A Falusi jegyző tanultságát váltohamisítással, az asztalos enyveskezéssel, a lakatos tolvajkúcs gyártásával bizonyította be. A nemzetiségi agitator rab-ságából pénz. A cigány muzsikális képessége mellett nem maradt hűlten a lopási készséghez sem. S ott sétál közöttük az államfogyol büszke öntudattal, mert lovagias képessége beigazoltat nyert.

Bizony-bizony így válik azután a száználból és undorból lassanként megszokás, sőt megnyugvás is. Mert a jogrend lehető fenntartásának gondolata az emberiség bizonyos részének épen olyan lelki tulajdonságát képezi, mint a másik töredékének a jogrend ellen való tusakodás és celekvés. Egy állapotról vonatkozó ellentétes ösztönök ezek, épen úgy, mint a meleg és hideg, melyek

tartjuk, hogy mennyiben van igaza a P. H.-nak, de constatalni kívánunk egy körülményt. Azt t. i., hogy a P. H., midőn Majláthot gyulafejevári Strossmayernek nevezte, megfélejtezték arról, hogy — mint azt más helyen elismeri — Majláth felfogását a status-gyűlés magáévá tette. Am e status-gyűlésen ugyszólván senki sem volt ott azok közül az erdélyi urak közül, a kiket a közelmúltban ultramontánoknak hirdettek a P. H. és társai. Ellenben ott voltak Jósika Samu miniszter, Sándor László, Bély Ákos gr., Szentkereszty György br. és Pótsa József főispánok, Győrffy Gyula, Bély László, Mohay Sándor, Teleki Sándor gr. szabadalvópárti képviselők és még sokan az erdélyi szabadalvópárt duodec nagyságai közül.

Miután pedig ezeket az urakat azzal a feltevessel megbántani, hogy jobb meggyőződésüket elhallgatva, csatlakoztak a püspök kifogásolt álláspontjához, nem lehet, csak két feltevés lehetséges:

Egyik az, hogy a P. H.-nak nincs igaza, midőn Majláthot ultramontanizmussal és partikularizmussal vádolja, mert hisz a „szabadalvó” urak a püspököket egyetértettek.

Másik az, hogy a P. H. nak igaza van, de ez esetben aztán, hogy lehet megmagyarázni az erdélyi szabadalvó urak magatartását, mert hisz e szerint ezek az urak is épen olyan ultramontánok volnának, mint Majláth püspök.

Vajjon azok-e a valóságban?

Erre szeretnénk választ kapni az érdekeltek valamelyikétől, mert e válasz nélkül bizony furcsa foglalkozásunk van arról a szabadalvóségről, melyért a P. H. különben annyiszor és annyi hévvel szokott lándzsát törni.

Millernek, az „Alkotmány” igaztársért elítelt munkatársának megkegyelmezték, míg Inceydy Lászlónak, a Magyarország szerkesztőjének kegyelmi kérvényét elutasították. Kár, hogy az igazságügyi kormány a félhivatalosok után nem kíséri egy kis kommentárral a feltűnő különbséget, mely a kegyelmezés terén érvényesül. Ily kommentár nélkül könnyen lábra kaphat az a hiedelem, hogy a nagy papi és főúri befolyásra támaszkodó néppárt remélhet kegyelmet, de a függetlenségi hírlapíró más tekintet alá esik. Ez a hiedelem pedig nem fogná a kormány liberalizmusába vetett hitet megviselni.

A nemzetiségi mozgolódásnak egy újabb phásisával találkoztunk az interparlamentáris konferenciára kiadott tiltakozás-ban. Pedig egyes félhivatalosok már megszűntnek hirdették a nemzetiségi mozgalmat. Most

a tiltakozás révén megtudjuk, hogy a kormány már a múlt évben csak azzal a „bizalmas” megsugrott fenyegetéssel tudta megakadályozni egy újabb memorandum kiadását, hogy elosukítja annak aláírót. Nős hát nem vagyunk annyira naivok, hogy — a Bánffy kormányról lévén szó — mindazokat a magasabb tekinteteket felemlítsük, a melyekre tekintettel ezt az eljárást helyteleníthetjük.

De kezdjük egy kicsit, igen sűrűn használnak tekinteni az előzetes „bizalmas” figyelmeztetéseket. A helybeli félhivatalos szerint a kolozvári rendőrség is csak azt alkalmazta a munkások tegnapi gyűlésének összehívásával szemben. Ugy tetszik nekünk, hogy ebben az alkalmazásban ezek a bizalmas figyelmeztetések a Fejérváry Géza magyarázatából ismert szelid nyomás jellegével bírnak. Már pedig jogállamban, hol a szabadság uralkodik, a szelid nyomás területe a lehető legszűkebbre van redukálva.

Kolozsvárt említve, jut eszünkbe Ürmösy Lajos városunkról írt cikksorozatának az a része, melyben az utcák nevével emlékezik meg. Mi van a Kossuth-ter nevének hivatalos statulálásával? Jövő évben a szabadságharoz évfordulóját üljük meg és Sopront kivéve, talán Kolozsvár az egyetlen magyar város, mely egyetlen köz helyét nem nevezi a Kossuth Lajos szent nevével. Vajjon ezt a szégyent is el kell viselnünk, mint még annyi hasonlót, az Albach-regime kegyelméből?

Dr.

Herczegek párba.

Páris, aug. 16.

Henrik orleansi herceg és a turini gróf párba vasárnap reggel öt órakor történt meg a veuencsoli ligetnek egy ily csé-lőknak igen alkalmas tisztaság, a mely „a marsallók helye” néven ismeretes. A párbaft Leontiev gróf, az orleansi herceg segédje vezette.

A turini gróf keztyűben verekedett. A felek ötször csaptak össze, még pedig igen hevesen és a vívás mesterség minden fogásának felhasználásával. A második összecsapásnál a turini gróf a kezén sebesült; a negyedik összecsapásnál a herceg vitőre a turini gróf nadrágjának egyik gombját érte és ez a gomb akadályozta meg, hogy a vitő be ne hatoljon a gróf testébe.

Az ötödik összecsapásnál a Henrik herceg meglehetősen súlyos sebet kapott altestén, jobb oldalt és Toupet orvos bajlontette, hogy a párbaft be kell szüntetni.

A küzdelem 26 perzig tartott. Az ellenfelek a küzdelem után kezét szorítottak

ugyanazon fizikai jelenségnek két végletes fokú megnyilatkozásai. Erkölcs és erkölcsi telenség, bűn és jószág épen ilyen fogalmak, melyek az ember tudatában két alakban élnek, de a történelmi végzetben, mint végekben egyesülnek és eredményeikben egyet jelentenek. Ezen a priori ösztönök küzdelme alkotja az emberiség életét, kísérelje és eszköze az emberiség születésének és szűnésének, s az emberiség állandó fenmaradásában az evolúció változatosságát biztosítja. Az ember eszköze a történelmi végzet kezében, mely közdelmek alakjában látszólag az ember szabad akaratával, de tulajdonképpen maig az akaratában és sorsában teljesen determinált és predestinált ember által hajtja végre az emberiség tudományos, postikus, szociális és állami életét.

Jónak lenni nem megtisztelés, rosznak lenni nem kárkozás, az öröm nem igazi öröm, a bánat nem igazi bánat. S a mi igazságtalanságnak látszik a világon, az tulajdonképpen nem igazságtalanság. Különböző utakon fut az emberek élete. A történelmi végzet bölcsen rendelte a jószág és rosszasság, a bűn és büntetés fogalmát az emberi lélekbe. A mi igazságtalannak tetszik, kiengeszteli a halál a bölcselati költészetével. Mert egyenlővé teszi az eddig egyenlőtleneket. A dustól elvezeti a fájalmat, a rosztól a vétket, s az emberiség fenntartásában és folytonos változásában küzd minden embernek megadja a nirvanikus nyugalmat.

Ez a börtőnek is igazi tanulsága.

egymással. Henrik herceget a kocsián atyjának a chartrei hercegnek, a Rue Jean Gonjonban levő házába szállították, a hol most ágyban fekszik.

Henrik orléansi herceg sebeit rögtön a küzdőterem bekötötték. A chartrei herceg palotáját szigorúan őrzik és csak annyit lehetett megtudni, hogy a herceg aludt. Az orvos kijelentette, hogy csak két-három nap múlva nyilatkozhatik a sérülések jelentőségéről.

Az orléansi herceg és turini gróf között lefolyt párbajról felyott jegyzőkönyv konstatálja, hogy a küzdelem a vancressoli erdőben folyt le és 26 percig tartott. Öt öszezscsapás volt, a melyeket Leontiev és Avegradó gróf felyáltva vezetett.

Az első öszezscsapásnál az orléansi herceget egy törzsúrás érte a jobb mellén, a mely azonban nem hatolt keresztül a sejt-szöveten. Az orvosok véleménye alapján a párbajt folytatták. A második öszezscsapásnál a segédeknek közbe kellett lépniök, mert a két fél nagyon közel jutott egymáshoz. A harmadik öszezscsapásnál a turini gr. kapott a jobb kezén sebet, a mely azonban nem érte el a sejt-szövetet.

A küzdelem újra kezdődött és az orléansi herceg töre elhajlott. Az ötödik öszezscsapásnál a felek megint egészen egymás mellé kerültek, és mielőtt a segédek a küzdelmet félbeszakíthatták volna, a turini gróf egy rípost-szúrása jobb alsótestén érte az orléansi herceget.

A vezénylő segéd erre rögtön beszüntette a küzdelmet. Miután a herceg sebeit mindkét fél orvosai bekötötték, megállapították, hogy az orléansi herceg harcoképessége meggyöngyült. Leontiev és Murichon segédek indítványára ekkor egyhangulag elhatározták a küzdelem beszüntetését.

Mialatt a herceg sebeit bekötötték, ez fölemelkedett és a turini gróf felé nyújtotta kezét a szavakkal: Engedje meg uram, hogy kezét megcsörzsem. A turini gróf erre kezét nyújtott neki.

Helyreigazítás.

Az Ellenőrnék idei aug. 10-ről kiadott 180. számában az ord. r. kath. egyház egyik kiváló és nagytevékenységű feia, a közelebbi statusgyűlés alkalmából üdvözléte intézett gr. Majláth Gusztávhoz, az erd. egyházmegye főpásztorához. Az üdvözlő "tevékenység" főcímet az azonban ez uttal, — mint a Közlemény szövegéből látható, — inkább ama kívánságnak nyílt kifejezése képe, hogy a beköszöntött új aera alatt az érdem legyen alapja minden elismerésnek az egyházmegyei élet körében.

Talán felesleges is megjegyeznünk, hogy ezen óhajts tekintetében elvileg mi is teljesen egyetértünk az illusztris cikkíróval. De midőn ezzel a felállított követelmény jogosságát általában véve elismerjük, ki kell jelentenünk egyszersmint, hogy véleményünk lényegesen eltér a nagyérdemű szerzőtől, mindazon többi dolgokra nézve, melyek a cikkben mintegy a kifejezett kívánsat indokolás képpen felhozva lettek.

Nem tartjuk helyesnek és megengedhetőnek nevezetesen, hogy valaki, kinek minden bizonnyal módjában állott volna már a Lőnhart Ferenc életében megmondani a felfogása szerinti igazságot, sőt esetről-esetre akár nyilvános propagandát is csinálhatott volna eszméinek, de a ki — mint látszik, — mindezeket nem eslekedte, most a néhai való jó püspök halála után, habár a kegyelet palástjába burkolózva, névtelenül dobálja rá annak még egészen be sem gyepesedett sírjára a nepotizmusnak, a kegyenc pártfogásnak, az irodalmi érdemek iránti érzéketlenségnek és a méltánytalanságnak súlyos vádjait.

Hasonlóképpen helytelenítünk kell a

Szilvia nászutazása.

„A férj és szerető” írójától.

— Angol regény. —

Az „Ellenőrnék” számára fordította: AMICA.

XX.

(Vége.)

(37)

— Nem — nem, kiáltam megnyugtatólag. Kegyetlenség és nagy bántódás történt, de annak most már vége, és Lester az egészen ártatlan volt! az az asszony, aki nekem azt a szomorú történetet elbeszélte, aki a szikláról a te jelenlétben leest, él — és most itt van, egy fedél alatt velünk, a férjével — azzal a férfival, a ki isten jó voltából nem lett a gyilkosa.

— És ő? — Ó — a férjed iker testvére, Lester Lionel!

Az a félelem, hogy testvéremnek az igazoltatás megárt, minden idegemet feszült-ségben tartotta. Alig mertem róla nézni, míg hallgatása még jobban megijesztett, és felébe hajoltam, hogy lássam, ha vajon elájult-e. De az első pillantás elűzte aggályomat. Szemei nyitva voltak és ragyogtak, arca kissé kipirult, az ajkai gyorsan mozogtak, és én tudtam, hogy örömeim imádkoztak.

— Fil, hozd ide őtet, — sugta a mint megcsókoltuk egymást — és édesem, ne félts engemet. En — én — azt gondolom, hogy mindig hittem, hogy Lester — az én jó és bízt Lestereim! — valamin csudálatos képpen vissza jön hozzám.

XXI.

A nap mily gyorsan lesz fényesebb és

nagy tevékenységű cikkíróknak azon eljárását is, melynek fogva a saját egyéni hajlamait, ismereteit és felfogásához képest, különböző kategóriákat igyekeznek felállítani a papi funkcionáriusok között és hogy elfoglalt álláspontját igazolhassa, az illetők megnevezésével oly hidegvérrel, de annál apodiktikusabb módon itélkezik éleveníek és holtak felett.

Hogy a nagy igényű ítélet mennyire hibás ténybeli ismeretekre van alapítva, annak legjobb bizonyítékát képezi az egyik kiválasztott Bakk Endre urnak az Ellenőrnék aug. 13-iki számában közre adott nyilatkozata, mely a neki érdektelenül felajánlott mártírkoszorút visszautasítva, nem csak egykori püspöke emlékeit igyekezik megtisztítani a rá hozott vádakról, hanem igazi lovagias nemes lelkűséggel méltatlanul meghurcolt, kisbetejtett pártársainak is védelmére kel.

De, mint eljárásból megítélhető, nem kevésbé fogyatékosok cikkíróknak személyi ismeretei is. Hogy csak egyetlen egy esetet említsünk felerőszen: Ópeldául Jung Cseke Lajos is azon „elitáltak” közé sorozza, kik érdem nélkül jutottak nagy állásokhoz és címükhöz.

Hát biz ez a dolog nem egészen így állt. cikkíró ur, mert a székelv udvarhelyvárosi és udvarhely vármegyei katolikus körökben közel másfél évtized lefolyása alatt azon általános meggyőződés keletkezett, hogy nincs egyetlen papi állás az erdélyi egyházmegyében, mely ezidőszert jobban és teljesebben lenne betöltve, mint az udvarhelyi plebánosi és az udvarhelyi kerületi főesperesi állások, és hogy nem történt újabb időben elismerő kitüntetés az egyházmegyében, mely inkább a tiszta érdem jutalmát képezné, mint midőn Jung Cseke Lajos az „apáti” címmel díszített fel.

Befejezésül ezekhez csak annyit kívánunk hozzáadni még, hogyha cikkíró ur, mint ez hasonló esetben egyesek kötelesege, szíves lesz névszerint megnevezni magát: bővebb és részletesebb felelettel is szolgálhatunk azokra a „quomodo és cur” formájában nagy garra, a mintegy félvállról odavetett kérdésekre. Addig is azonban teljes magygyvást találunk az esperesi kerület híróinak közvetlen észleleteim alapul — általunk is egész mértékben osztott szilárd meggyőződésben és abban a tudatban, hogy a hasonló alkalmi üdvözlések természetét és célzatát is csak igen ritkán szokták félreismerni, azokban a körökben, hová azok voltaképpen adreszálva vannak.

Székelv-Udvarhely, 1897. aug. 15.

Ugron Gábor.	Tibád Antal.
Persán János.	Soó Gáspár.
Zakariás Antal.	Gyórfy Titus.
Bálint György.	Török Albert.
Dr. Tóth Gerő.	Flórián Bogdán.

A föld ölében.

— Gyarmathy Zsigáné urnó cikkére —

Nagyságos Asszonyom!

Élvezettel olvastam azt a cikket, a melyet „Marosújvári sós-fürdő” címen a bányáról írni méltoztatott s mely az Ellenőrnék aug. 16. tárczájában jelent meg.

Tíz tizenkét év előtt jártam a marosújvári sóbányában; láttam a táncztermet; ma is szemem előtt van a „padlónak”, a „falaknak”, a menyezethek ékítőmánya, bátyos és káprázatosan szép az, mint a Monte Christiában, Sinbad tengerésznek kincsekkel megrakott szigeti barlangja. Mondhatom, két-néhány soros kikezdésben, ennek ily szép leírását még nem olvastam.

Am, de nem ez az, a miről szólni akarok. A bányászok imájának leírása és az imájukkal kapcsolatos gondolatfűzés ébresztett emlékeket és gondolatokat nálam.

Annál a röpke fényűnél, mit Nagyságos Asszony a sóbánya imádkozó munkásaira vetett, egész táborát láttam meg annak a munkáshadnak, mely, minden hajnalban, bányák előtti „karárokban” feszület előtt tételre kéri a Mindenhatót, engedő meg, hogy épen egészségesen térhessen a föld öléből vissza.

Ezek a bányászok azok, a kik az arannyal, ezüstöt tartalmazó kőveket fejtik le a szikláról s hozzák ki a „napra”.

Ezek délben, mindőn fáradtan kijönnek, a karámba gyülekezve ismét imádkoznak s ez hálalma a Mindenhatóhoz azért, hogy megővta őket minden veszélytől.

Szívűből fakad az ajkakra ez az ima s ezen annál kevésbé lehet kételkedni, mert a „bányarém” igen gyakran megköveteli a maga áldozatát s nagyobb mélyknél, csaknem minden hóban akad egy-kettő, a ki a hajnali fohászt még elmondotta, de a kinek utra készülő, vagy már utban levő bűnös lelkeért délben már társai kérnek a Mindenhatótól irgalmat és kegyelmet.

Midőn visszlük újjunk a jegygyűrűt, óránk az aranyláncot, el sem képzeljük, mennyi verejtéknek, mennyi szerencsétlenségnek a foglalata ez a néhány csillogó apró fém darab.

A sóbányába elég kényelmes lépcsőkön lesétálhatnak hölgyek is. Egy egy bányász köpeny megóvja az ünnepi köntöst az itt-ott lecsapendó sóvíztől. A bánya villam-fényvel van világítva. A só sziklákon keletkező legkisebb repedés, nyomban észrevehető és elhárítható minden baleset. A munka csöndes folyama bizonyos egyformaságban halad évről, évre. Közép arányban veszi igénybe a munkás fizikai erejét; a só tömbök arányos idomokban való fejtése gyakoroltságot s némi ügyességet kíván csak.

Az ércbányákban sokszor kilométereket kell haladnunk a föld alatt.

Szenyes patak folyik ki a föld mélyéből a sötét folyócsokon. A mely iszapos patak fölött egy szál deszkán balancsrozunk.

Létrákon haladunk le, sokszor 2—300 meter mélyre. Sáros lé csurog a létrákon, vastag iszap rakódik le az állásokra. Azonban ha elértük a művelést, a szemünk elé táruló látvány kárpótól a fáradságot s a kiállott kellemetlenségeket. A nemes érc szemmel alig látható, apró szemcsékben, szerényen meghúzódva, tíz — tizenöt fele különböző színben csillogó ásvány társaságában tárul elő. Kisérettük a kvarc, a réz, ólom, darány, ón, s több semmit sem tartalmazó üres kő káptázatos csillogása csatlódásba ejti a tapasztalatlan szemlélőt, hogy itt mind arany az, a mi fénylik. A vezető azonban megmagyarázza, hogy az egyik csillogó sárka érc csak porzónak való, a másikkól ólomot olvasztanak, a harmadik pusztá, s így tovább. Az arany szemek a csufabb, sötétebb színű kővekből kerülnek ki.

A sóbányász helyzet s olyan, mint a katonapéké. Megdagasztják és elkészítik a profontot, de életük ritkán van kockára téve. Az ércbányász foglakozása olyan, mint a hadseregbeli katonák háború idején, midőn tüzkézből-tüzkéztbe mennek. Az ércet tartalmazó kőszikla keményebb a sónál. Ezt darabunkint robbantó porral, vagy dinamittal haogatják le. Bann a bánya mélyében, percéről-percre felmerülő figyelmeztető kiáltások, a sziklát megreszkettető lövöldözések, durranások váltják fel a nehéz kalapács ütéseit.

A nyomott levegőbe folyó löpor füst vegyül, mely a munkások vége felé az egész üreget szürke köddel tölti meg. Egy-egy robbanás igen sokszor úgy megrázza a sziklát, hogy összeomlik s maga alá temeti a szegény kincsesőt.

Legtöbb helyen, főleg magán bányákban, a levegő oly nyomasztó, az éleny oly kevés, hogy a bánya mécs csak bágyadtan pislog. A földgyomrának fojtó gőze rárakodik a testre. Két percnyi benntartózkodás után csorog a víz az egész testünkön lefelé. Az ilyen művelési helyeken csak 4—5 percig dolgoznak bőrig levetkőzve az emberek, azután visszafojtott lélegzettel sietnek ki, egészséges levegőt szívni s 10 perc múlva ismét visszatérnek. Egy órai tartózkodás az ilyen üregekben elég arra, hogy elpusztuljon az illető.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

bálások, a sziklát megreszkettető lövöldözések, durranások váltják fel a nehéz kalapács ütéseit.

A nyomott levegőbe folyó löpor füst vegyül, mely a munkások vége felé az egész üreget szürke köddel tölti meg.

Egy-egy robbanás igen sokszor úgy megrázza a sziklát, hogy összeomlik s maga alá temeti a szegény kincsesőt.

Legtöbb helyen, főleg magán bányákban, a levegő oly nyomasztó, az éleny oly kevés, hogy a bánya mécs csak bágyadtan pislog. A földgyomrának fojtó gőze rárakodik a testre. Két percnyi benntartózkodás után csorog a víz az egész testünkön lefelé.

Az ilyen művelési helyeken csak 4—5 percig dolgoznak bőrig levetkőzve az emberek, azután visszafojtott lélegzettel sietnek ki, egészséges levegőt szívni s 10 perc múlva ismét visszatérnek. Egy órai tartózkodás az ilyen üregekben elég arra, hogy elpusztuljon az illető.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

Ennyi megpróbáltatás s mostoha hérek dacára a főbánya még is megtalálja a maga embereit, kik feláldozzák egészségüket, kockáztatják életüket, nem azért, hogy ételüket sóval fűszerezzék, hanem azért, hogy az emberi hiúságok kielégítésére szolgáló aranyborjot felhozzák, hogy Istene legyen azoknak, a kik ezt imádják.

zesés előtt. 7. Délután. 2 órakor visszaindulás. Érkezés Bánffy-Hunyadra 6 órakor, honnan a vonat 7 órakor Kolozsvárra, 8 óra or Nagy-Váradra indul. Tudnivalók: Vasúti jegyről mindenki magga gondoskodik, ugyisintén az étkezésről is. Itálak a megállóhelyeken kaphatók. Mérekel árú szekerekről vagy lovakról az elnökség gondoskodik. Búcsúnek összes költsége személyenként a vasút állomástól Kékcizel községig és vissza 13 frt, mely a jelentkezéssel egyidejűleg befizetendő és előre jelendő, hogy Meregtyótól kocsi vagy lovat kíván az illető használni. Jelenkezni lehet aug. 20-ig az E. K. E. Kölczik hívatálab. (Jókai-u. 11. szám.) Kolozsvár, 1897. aug. 14. Az E. K. E. Kolozsvármegyei osztályának elnöksége.

— Az utca — kövezes munkálata most foly javában a Rejtek utca is a Belmagyar utca öszezscapásánál. Reméljük, hogy ezáltal a Belmagyar utcai járdát és — folytatódva — a Máriaffy-házig — ki fogják egészíteni és nem nézik tovább, hogy ott ezután is lábficamított gömbölyű flasztor kőveszélyeztetés a közönség épségét.

— A ravasz kintornások. A kintornázás — tisztelet a kivételnek, — a naplopás egyik kényelmes módját képezi. Gyakran jól megtermett, izmos alakok nyaggatják a kopott sipládát s úgy találják, hogy hűvös kőfalak árnyában nótát közölni, kellemesebb foglalkozás, mint kemény mezei, vagy másféle munkát végezni. Innen is csordul-csöppen valami, a miből ingyen meg lehet élni.

A közönség azonban úgy fogta fel a dolgot, hogy az erő, egészséges és épkézláb nótá-közörszöknek nem dobálja a garasait, hadd szokjanak csendesebb foglalkoz

826—1897.

III. SZ.

645. (2—2)

Versenyírgyalási hirdetmény

hidépítési munkák tárgyában.

Kolozsvár szab. kir. város bulterületén több közúti hid újra építése, illetve javítása szükségeltetvén, ezen munkálatok biztosítására ezennel zárt ajánlati versenyírgyalási hirdetetik.

A munkálatok következők:

1. A Sétátér előtt a Diána-fürdőtől bevezető árkon át új hid építése, falazott ellenfalak, vastartók és záróvas burkolattal 3595 forint 71 krajczár költséggel.

2. Monostoron az Ecetgyár és Elő-utca közt a malomárkon át új hid építése falazott ellenfalak és vastartókkal 1530 frt 70 kr. előirányzott összegben.

3. Monostoron a Kalányos-utca kezdetén új boltozott átereszt építése 1218 frt 70 kr. költséggel.

4. A Sétátérrel a Szamoson átvezető Borjumali fahidon, új gyalogjárda és kocsit burkolat készítése és egyéb munkák 2084 frt 44 kr. költséggel.

A munkák egységárak szerint utánmérés alapján adtnak ki. Ajánlat tehető az összes munkákra, vagy külön csak egyes munkákra.

Az írásbeli zárt ajánlatok, a vállalati összeg 5%-ával, mint biztosítékkal ellátva f. évi augusztus 25-én d. e. 10 óráig nyújtandók be a városi mérnöki hivatalhoz, hol a közelebbi feltételek megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1897 augusztus 12-én.

Kolozsvár sz. kir. város mérnöki hivatala.

Sz. 405—1897. végr.

652. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvár városi kir. járásbírósa 1897. évi 1927. számú végzése következtében Szele Márton javára Eszék Gyula ellen 24 forint 35 kr. s jár. erejéig 1897. évi február hó 9 én foganatosított kielégítési végrehajtás után felül foglalt és 367 forint 50 krra becsült házbutor, 1 varrógépből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az idézett kir. járásbírósa 3102—897. számú végzése folytán 24 frt 35 kr. tökéskövetelés, s egyéb törvényes járuléka erejéig Kolozsvárt, Kálma-gyár-utca 44. szám alatt leendő esküszőlésre 1897 évi augusztus hó 19-ik napjának d. e. 10 órája határidővel kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is elfognak adni.

Kelt Kolozsvárt, 1897. évi augusztus hó 3. napján.

LICHTENSTEIN JÓZSEF,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 318—1897.

650. (1—1)

bgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a marosvásárhelyi kir. törvényszék 1897. évi 3912. és 5559. számú végzése következtében Schönstein Gyula ügyvéd által képviselt Farkas testvérek cég javára Herskovits Samu s társa ellen 3 forint 10 kr. és 2500 frt s jár. erejéig 1897. évi június hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le és felül foglalt és 1424 frt-ra becsült üzleti berendezések, 40 liba, férfi ruhák, szobabutorok, gazdasági felszerelések, lovak, szarvasmarhák, lőfegyver, bivalok és deszkakaszáló álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a mócsi kir. bírósága 2504—1897. számú végzése folytán 3 frt 10 kr. és 2500 frt tökéskövetelés, ennek 1896. évi május hó 16. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 170 frt 51 krrban bíróság már megállapított költségek erejéig Felső-Zsukon az üzletben és a tanyán alp. lakásán leendő esküszőlésre 1897. évi augusztus hó 26. napjának délelőtti 10 órája határidővel kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is elfognak adni.

Kelt Mocsán, 1897. évi augusztus hó 3. napján.

Ferenczy György,
kir. bírósági végrehajtó

Alreáliskolát vagy algymnáziumot látogató

TANULÓKAT,

kik különösen a német nyelv elsajátítása végett jönnek

— Brassóba, —

a jövő tanév kezdetével mérsékelt árak mellett befogadok
kosztba és szállásba.

KÖPE SÁNDOR tanár, Árvaház-utca 10. szám.
Brassóban. 627. (3—5)

Építési iroda áthelyezés!

Van szoricenség a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

építési irodánkat

e hó 15-től kezdve

Wesselényi-utca 9. szám alá (Fehérvár-ház)

tettük át

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, maradunk
teljes tisztelettel

649. (1 3)

Fehérvár és Téglás.

OLCSÓ ÉKSZERELADÁS!

Zsugóházából kiváltott és árveréseken továbbá alkalmi vételnek után beszerzett

órák, arany- és ezüstneműek, ékszerek

nálunk bámulatos olcsón vásárolhatók. Aranyláncok grammja 87 kr. 12 drb. valódi ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr. 6 és 12 személyre szóló teljes ezüst evőeszközök, menyasszonyi ajándékok, minden alkalomra megfelelő ajándék-tárgyak. Valódi gyémánt gyűrűk 7 fttól, gyémántfülbevalók 9 fttól, aranygyűrűk 2 fttól feljebb.

Minden tárgy m. kir. fémjelzéssel ellátva.

Megbízható kiszolgálás!

Grünberger Armin Béla örökösei

Budapest IV. Városháztér 9. Harisbazar I. emelet 23.

645 (1—4)

Képes árjegyzék kíváncsiakra ingyen.

Egy jó házból való fiu
TANULÓNAK

651. (1—3)

felvétetik

PAPP LASZLÓ

fűszer, csemege, bor- és ásványvíz kereskedésében

Kolozsvárt (Theologia-épület.)

TESSITORI ES GURISATTI

CEMENTÉPÍTÉSI VÁLLALAT ES MŰ-KÖGYÁR

Kolozsvár, Nagy-utca 27. szám

Felvállalnak:

Granitto, Terrázó,
Beton, Csatornázásokat,
Szökőkutak, fürdőkádak,
Aszfalt burkolatok,
Nedves falak szárazzá-
télése stb.

Raktáron tartanak:

Cement- és mozaik lapok,
Csatorna csövek,
Elszigetelő aszfalt,
Fedél lemez,
Portland- és Román
Cementet stb.

Továbbá elvállalunk építési díszítmények bármily anyagból készítését a legutányosabb árban és felelősség mellett.

Hivatkozva ez ideig szakmánkra vágó munkáinkra, különösen figyelemre méltó az általunk készített sétatéri szökőkut.

Nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve

maradtunk kiváló tisztelettel

630. (4—8)

Tessitori és Gurisatti.

Előpataki gyógyvíz

a világ legelső vasas savanyuvize.

A klinikák, kórházak és az orvosi praxisba bevezetve, gyógyhatásu gyomor és bélhurutba, máj- és lépdagadatokba, vese- és húgyhólyag hurutos bántalmánál, húgykő képződésénél, méhbetegségeknél, angol korban és a némi részek gyengeségeiben.

Járványos betegségek alkalmával a legkitűnőbb átitó- és ivó víz. Egyedüli természetes borvíz, mely kötött szénásvány fogva minden borhoz talál, nem hevít, a gyomrot nem szorítja, vértörlést nem okoz — miért is a háztartásban már századok óta mint legkedveltebb ital használtatik. 588. 8—10.

Kapható minden jelesbb fűszerkereskedésben és vendéglőkben, a torgalom megkönnyebbítése végett új raktárt állítottam fel, miért is kérem a t. vevőközönséget szükségletét onnan beszerezni szíveskedjék.

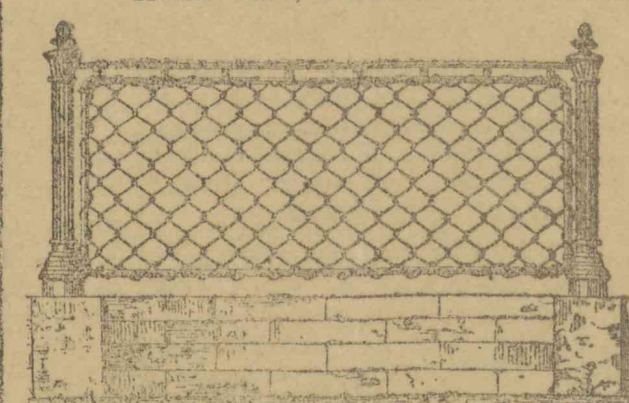
Az Előpataki ásványvíz kezeléség.

Raktár-helyiség Előpatakon: Orosz Lázárnál. Kolozsvárt: Veres Károlynál, Nagyszamos-utca 10. sz. Telephon szám 355.

Az 1896. évi budapesti kiállításon „jó munkáért” kitüntette.

LEBER GYULA

ELSŐ ERDÉLYI SODRONY SZÖVETPONAT ES SZITAÁRU GYÁRA.
Kolozsvárt, Torda-utca 9. szám alatt.



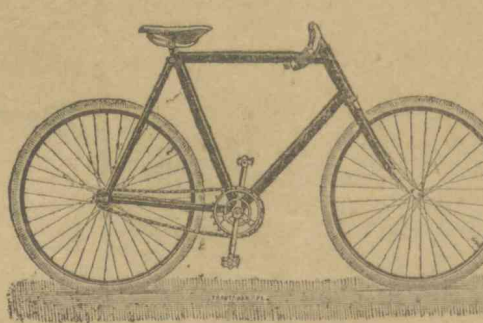
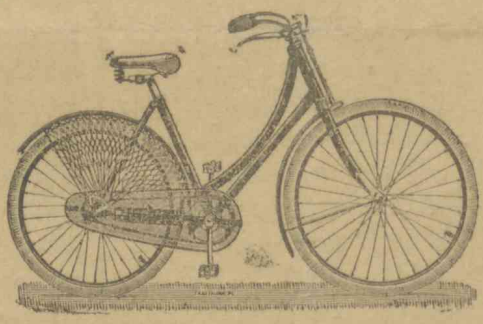
Ajánlja minden e szakba vágó munkát, u. m.; kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek, stb. bekerítéséhez való gépfonatait; majorsági udvarok fonattal való befonását; pince-, padlás ablak világossági, magtár és éléskamra ablakok rostélyzatát;

áthányó rosták szén, kősz, kavics válogatásához; szikra-fogók gépekhez. Zoldra festett légy-szövet, szelelő- és löhar-rosták. Backer-féle rostók és egyébféle használatra vas-, réz- és cizin-szövetek. Kruppa-sodrony szegélyzetek különféle mintákban, fűkeretbe foglalt rosták és sziták, ruganyos ágycetők (matracok), sodrony lábtörők.

Képes árjegyzékkel kíváncsiakra ingyen és bérmentve szolgálók.

A nagyérdemű helyi és vidéki közönség becses pártfogását kérve

411. (18—20) kiváló tisztelettel: LEBER GYULA.



Erdélyrészi első és legnagyobb kerékpárraktár

TAUFFER FERENCZ UTÓDA

KOLOZSVÁRT.

Belközép-utca 6.

Csak első osztályu kerékpárok a „The Premier Cycle Co Ltd. Coventry,” a Swift Steyri Fegyvergyár, a Meteor kerékpárgyár Graz, Atzgersdorfi kerékpárgyár Petschau és Társa és a „Styria” Puch János és Társa gráci hi neves gyárakból.

Olcsó árak, kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzéket az összes felszerelési tárgyakról megkeresésre szívesen küldök.

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

Uri család,

644. (3—3)

melynél francia bonne és zongora-tanítónő van a házhán,
teljes ellátásra elfogad

két — felsőbb iskolás — uri leánykát.

(Czím megtudható az „Ellenzék”-kiadóhivatalában.)

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

KOHN LAJOS

KOLOZSVÁRT

Belhid-utca 24. sz., (a Posta-palota mellett.)

Egy meter Voil 18 krtól felfelé.
Egy meter francia Satin 35 krtól fellel.

Egy meter dupla széles ruhászövet 30 krtól felfelé.
Egy meter d szél. fekete terno 60 krtól felfelé.

Egy meter csipkefüggöny 15 krtól felfelé.
Egy vég Siffon gyolcs 4 frt 50 krtól felfelé.

Egy vég Kreas vászon 3 frt 90 krtól felfelé.
Egy vég Rumburgi gyolcs 5 frt 60 krtól felfelé.

Egy ablakszövet függöny 1 forint 40 krtól felfelé.
Egy garnit. (3 drb) ágýteríték 5 frt 20 krtól felfelé.

Egy garnit. (6 szem.) Damast teríték 3 frt 50 krtól felfelé.
Egy garnit. (12 szem.) Damast teríték 6 frt 50 krtól felfelé.

Egy férfi ing fehér 1 frt 10 krtól fellel.

1 pár gyermek fél cipő 50 krtól 80 krig.

1 pár magasszárú gyermek hegy-mászó cipő 1 frt 20 krtól 2 forint 60 krig.

1 pár női komot cipő 95 krtól 1 frt 80 krig.

1 pár női kivágott cipő sevro 1 frt 70 krtól 2 frt 40 krig.

1 pár kivágott laokecipő 2 krtól 3 frtig.

1 pár női csuggos cipő 2 frt 80 krtól 5 frtig.

1 pár női hegy-mászó cipő 3 frt 60 krtól 5 frtig.

1 pár fiu csuggos cipő 2 frt 60 krtól 3 frt 50 krig.

1 pár férfi csuggos cipő 2 forint 80 krtól 5 frt 50 krig.

1 pár férfi hegy-mászó cipő 4 frt 40 krtól 6 frtig.

Egy fiu posztókalap 70 krtól 1 frt 20 krig.

Egy férfi puha kalap 95 krtól 1 frt 90 krig.

Egy férfi kemény kalap 1 frt 80 krtól 3 frt 60 krig.

Női ingek, esernyők, napernyők, keztyűk, zsebkendők. Paplanok, Canavászok, Grádlik, illatszeresek, séta botok, bőrdökök, táskák és sok más közmű, norinhergi, rövidáru szakmába vágó cikkek és gyermekjátékok rendkívüli olcsó árban kaphatók.

Gyermekek-kocsik fedeles, 4 kerekű 5 frt 20 kr.

A nagyérdemű közönség becses látogatását kéri

kiváló tisztelettel

KOHN LAJOS.

Belhid-u. 24.

408. (8—8)

EGYEDÜLI RAKTÁR:

TAUFFER FERENCZ UTÓDA

607. (5—10)

KOLOZSVÁRT.

Egyedüli raktár:
Tauffer Ferencz Utóda
Kolozsvárt.



Egyedüli raktár:
Tauffer Ferencz Utóda
Kolozsvárt.

EGYEDÜLI RAKTÁR:

TAUFFER FERENCZ UTÓDA

KOLOZSVÁRT.